

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeke. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Heid van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukk. R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr.267

Tweede Druk.

(Naar Louwerse's:

Vlissinger Michiel).

Een Straatjongen naar Zee

Uitgave A. HANS VAN DER MEULEN.

(Naar Louwerse's:
Vlissinger Michel).

Een straatjongen naar Zee.

I

Michiel, een jongen van zoo wat veertien jaar, verliet, op een dag van 't jaar 1618, zijn ouderlijke woning te Vlissingen in Zeeland.

— Daar gaat de nietdeug, de straatjongen! zei een vrouw tot een **gebuur**.

— Ja, die zoon van Adriaan en Alida groeit op voor de galg, klonk het terug.

En Michiel had een slechten naam in de buurt. Hij was al van drie scholen gejaagd. zijn vader, Adriaan, brouwerknecht, die het zwaar had met zijn gezin van elf kinderen, sloeg Michel dikwijls. En moeder, **Alida Jans**, schreide veel om hem.

Michel wilde **naar zee**. Veel jongens van zijn leeftijd voeren al op een schip.

— Op zee, zal hij oppassen en vooruit komen be-
weerde **Michiel**.

Maar moeder wilde niet van de zee hooren. Michiel was nu op een touwspinnerij geplaatst. Heele dagen moest hij aan een wiel draaien. Hij had er geweldigen hekel aan. Veel verdiende hij er niet, maar alle beetjes helpen, dacht vader.

Michiel ging nu weer met tegenzin naar zijn werk. Hij ontmoette twee kameraden, Pieter en Geleyn Everts.

— Waar gaat ge heen, Michel? vroeg Pieter,

— Ik? Wel, waar anders dan naar de touwbaan!

— Kom, ga met ons mee spelen!.....

— Neen, ik durf niet! Vader er gauw op! Als hij mij op straat zag dan zou het er van middag weer op zitten!

— Als hij u ziet dan zegt ge dat ge een boodschap voor baas Lorkens moet gaan doen!

— Denkt ge dan dat ik om een pak slaag mis te loopen een leugen verzinnen zal? vroeg Michiel.

— Dat moet gij weten! Ik verzin er wel tien voor.

Daar sloeg de Sint Jacob negen uur.

— Hoort ge 't? Daar slaat het al negen uur! Al loopt ge nog zoo hard, ge komt toch te laat op uw werk! Kom met ons mee! zei Pieter vleierend.

— En waar gaat ge dan heen? vroeg Michiel.

— Naar de rijsbermen buiten den Westdijk om krabbetjes te vangen! antwoordde Pieter.

— Hé, hé, daar alle drie staan! Michiel een, Geleyn twee, Pieter drie! Dat drie brave jongens zijn klonk eensklaps de stem van een anderen jongen, die juist het hoekje van de straat omsloeg. Het was een negerknaap.

— Waar gaat ge naar toe, sausneger? vroeg Pieter.

— Gij nog eens zeggen moet sausneger, ik er op inslaan zal, ja! riep de negerknaap, die algemeen Jan Kompanjie genoemd werd.

— Nu, word maar niet boos! Waar gaat de naar toe? vroeg Pieter.

— Ikke ga naar de schippe! ikke daar moet scuren de dek met bezen en dweil! Zjjjt, zjjjt! zei Jan het geluid van den bezen nabootsende.

— Gij zijt een wonder van een braven jongen! spotte Michiel.

— Dat de meester ook zegt! Hij zegt: gij na schipbreuk aangedreven op het plank toen ge op het groote zee, omgeven door die water, ging op en leer! Gij kwam bons met het plank, en niet bons met het hoofd tegen de schippe van de heeren Lampsens. De kapitein van die schippe graaf was, hij u opneemt en brengt hier. Gij hier kom als een heiden en gij zal gaan weg als een gedoopte Christenknaap. Gij een wonder ben, Jan! Ja, heele-

maal een mooi wonder. Dat meester gezegd heeft en dat waar is. Ikke Zondag gedoopt worden.

— Dan komen we kijken, riep Michiel.

Michiel kon zijn lachen niet meer bedwingen en opeens riep hij uit:

— Komt, jongens, krabbetjes vangen. Jan Kompanjie gaat ook mee.

— Neen, ik naar de schippe moet! Ik anders krijg van die touw. Dat pijn doet!

— Allemaal gekheid! Komt Pieter en Geleyn, we nemen hem mee. Ik waag het er ook wel op, en waarom dan het wonderkind niet? hernam Michiel.

Hoewel de negerjongen nu niet zoo'n min ventje was, kon hij toch niet tegen die drie kwajongens op, en liet zich een heel eind meesleuren.

— Houd oppe met dat ruk en dat trek! Ik gaan zal wel! riep Jan eindelijk uit, daar hij het rukken en trekken en heen-en weergooien, dat de jongens hem deden spoedig moe werd.

— Maar pas op, als ge weg loopt, zei Michel.

— Ik niet zal loopen. Ik meegaan zal, ik, als een braaf jongen! antwoordde Jan.

En zoo gingen de vier knapen naar de rijsberm bij den Westdijk en zagen niemand, dien ze kenden en die hen verklikken kon.

Neen, zij zagen niemand. Maar Michiels vader wel, en nam 's middags uit de brouwerij een pan-

nenlat mee, om zijn ondeugend zoontje eens even op te frisschen.

De jongens bleven daar spelen tot het twaalf uur sloeg en gingen toen naar huis.

— Zoo, Michiel, zei vader, ge zijt er vroeg bij. Eer mogen weg gaan van den baas?

— Neen, vader!

— Weggestuurd misschien?

— Neen, vader!

— O, zoo dan een beetje aan 't spelen geweest met Geleyn en Pieter Evertsen en dien kleinen neger?

— Ja vader!

— En veel pret gehad, mijn jongen?

— O, vader! Heel wat!

— Zoo! Wat hebt ge uitgevoerd?

— We hebben krabbetjes gevangen, vader! En Jan, die geen krabben kende, pakte ze zoo maar beet en dan sloegen die dieren hun scharen in zijn vingers! Ge hadt dat leelijk gezicht moeten zien, vader!

— Zoo, jongen! En hoeveel krabbetjes denkt ge wel, dat ge gevangen hebt?

— Maar tien, vader! Maar één was er bij zoo groot als mijn nuts! Nog nooit zoo een gezien!

— Jawel, daar zijn groote krabben ook, net zoo wel als groote pakken slaag! Kom maar eens hier, ventje, en breng dat pannenlatje mee, dat daar in den hoek staat!

Michiel keek leelijk naar dat latje en zei:

— Zal ik het maar eens even in het vuur onder de bruine boonen stoppen, vader?

— Neen, jongen, 't is te groot, ik zal het in kleine stukjes breken!

— O, dat kan ik ook wel, vader, antwoordde Michiel en brak het latje door.

— Ge zijt sterk, zei vader. Breng mij die twee eindjes nu maar!

— Ze kunnen er anders nu wel al onder, vader.

— Komt ge hier, jongen! riep vader terwijl hij kwaad keek.

Nu durfde Michiel niet langer wachten. Hij bracht de eindjes lat bij zijn vader en...

Michiel schreeuwde luid! Zoo had hij nog nooit een pak slaag gehad.

— Vader, vader, houd toch op, zei moeder Alida en ze wilde de hand van haar man tegenhouden.

— Laat los, Alida! Deze eindjes zullen op zijn broek aan stukken of mijn naam is geen Adriaan. Zoo'n schandaal van een jongen. Het kwaad moet er uit...

— Houd op, Adriaan! De jongen kan niet meer schreeuwen! zei moeder weer.

— Eerst de latjes kapot, dan is de zaak gezond, vrouw! Ik houd er van om maar ineens een goed pak te geven! Klets-klets!

— Hei hei Adriaan, dat gaat hier te geweldig! klonk eensklaps een stem, en een heer trad binnen.

De vertoornde vader hield op met slaan, zette Michiel neer, en zei beleefd:

— Uw dienaar, Sinjeur Seylmaecker (1).

— Moeder Alida, laat den jongen een slokje koud water drinken, hij zal anders flauw vallen.

— Sinjeur die jongen is de nagel van mijn doodkist! Ik bega nog een ongeluk aan hem! sprak de vader en smet de twee stukken pannenlat op het vuur.

— En wat kwaad heeft hij nu alweer uitgevoerd?

— Hij is driemaal van school gejaagd, Sinjeur. Nu is hij in de touwbaan van de heeren Lampsens en doet zijn best daar ook vandaan gejaagd te worden. Ieder oogenblik gaat hij in plaats van aan zijn werk met zijn kornuiten spelen. Hij heeft me dat van morgen alweer gelapt! Maar het kwaad zal er uit en moet er uit!

— Jongen, jongen, wat moet er van u terecht komen? vroeg mijnheer Seylmaecker nu zich tot Michiel wendende.

— Ik wil varen, Sinjeur, en dan zal ik wel goed oppassen, antwoordde Michiel, die den heer wel

(1) Sinjeur is mijnheer.

kende daar deze een voornaam handelaar was.

— Zoo, zoudt ge willen varen? Is er wat tegen, Adriaan? vroeg de heer.

— O, neen, Sinjeur, bij mij niet!

— Bij mij wel, Sinjeur, sprak de moeder Alida. Als matroos het zeegat uit, praat er mij niet van, Sinjeur. Ik zou het besterven.

— Maar hoor nu eens even moeder Alida! Een mensch z'n zin, een mensch z'n leven. Ge kunt er niet tegen zijn, dat die schavuit daar het zeegat uitgaat! Dat schijnt nu eenmaal zijn zin te zijn.

— Wat zou er van hem aan boord terecht komen? Er is onder het matrozenvolkje raar goedje, Sinjeur!

— Dat is zoo, moeder Alida! Maar als hij nu een goeden zeevader had?

— Wat is een zeevader, Sinjeur?

— Dat is een man aan boord, die over een paar jongens gesteld is om die voor zeeman op te leiden!

— Ja, Sinjeur, dan zou het wat anders zijn! Maar waar vindt men een goeden zeevader?

— Wel, aan boord van het schip de Lijnbaan is de « Barre Bruinvisch » bootzman. Hij heet eigenlijk Cornelis Lievensz. En ik sta er voor in, als onze maat dien « Barren Bruinvisch » tot zeevader heeft, dat hij aan boord wel alle leelijke

grapjes uit het hoofd zal laten!

— Ik heb gezegd, Sinjeur, dat ik aan boord wel oppassen zou en geen grapjes uithalen! zei Michiel die al hoopte, dat moeder overwonnen was.

— Wil ik er eens met een van de heeren Lampsens over spreken? vroeg de heer.

— Och neen, neen, Sinjeur! Doet het maar niet asjeblieft! Na het pak dat hij zoo even gehad heeft zal hij nu wel oppassen! Nietwaar Michiel, mijn jongen?

Michiel zweeg en liet zijn lip hangen.

— Hij zegt er niet gauw ja op, moeder Alida! Maar ik wil u niet dwingen! Ik kwam ook niet om over dien bengel te spreken. Ik kwam een vaatje bier bestellen!

— Asjeblieft, Sinjeur! Zei Adriaan.

Zijn meester gaf hem voor ieder vaatje bier, dat hij hem besteld werd, een kleinigheid. En alle beetjes helpen! Er waren elf kinderen, en drie ervan waren nog maar aan de verdiensten.

— Nu ga ik heen, anders hebt ge vanmiddag de boonen koud! Eet smakelijk samen, zei de heer.

Bij de deur gekomen riep de goedhartige man met de klink in de hand:

— En over uw bengel van een Michiel zult ge nog wel eens denken, hé? Goeden dag!

Het gezin begon te eten. Michiel deed al flink mee aan het maal.

— Moet ge alles alleen hebben? Wilt ge wel eens ophouden kwâjongen! Ge eet als een dijkter! zei vader tot Michiel.

— Laat den jongen maar eten, als hij honger heeft sprak moeder Alida.

— Dat zijn lekkere boonen, moeder, zei Michiel en hij schoof naar moeder de grootste boonen, die hij vinden kon.

Ze aten allen uit denzelfden schotel. Aan een bord voor ieder werd niet gedacht, en dat had niet alleen plaats bij arme menschen, zooals bij den bierdrager Adrian, o neen, dat deed men ook bij de meer gegoeden.

Nadat het middagmaal afgeloopen was ging Michiel naar de touwbaan. Baas Lorkens, de meesterknecht, gaf hem een berisping over zijn afwezigheid.

Michiel draaide een uur geregeld door en baas Lorkens dacht:

— Het gaat er nu goed door.

Maar pas had hij dat gedacht of het wiel begon onregelmatig te draaien en hield eindelijk heelemaal stil.

— Zijt ge nu al moe? vroeg Lorkens die Michiel met de handen op den rug en naar de wolken kijkend voor de deur van het huisje vond staan.

— Daar komt de storm opzetten, baas!

— Wat geef ik om een storm, draai maar!

Michiel ging in zijn hok en draaide weer.

— Draai toch harder, schavuit! riep de baas.

— Het wiel gaat zoo stroef, baas! Het moet gesmeerd worden!

— Uw rug moet gesmeerd worden! Draai!

En weer ging Michiel aan den gang.

— Wacht, dacht hij, als ik den draaier een klein beete links duw terwijl ik draai, dan gaat het toch zoo ellendig piepen, dat een mensch er akelig van wordt.

Rrrt, daar ging de draaier een beetje links. Piep-piep! knarste het wiel.

— Nog wat meer links, dacht Michiel.

Piehiep! Pieriep! zei het wiel.

— Mooi, net zoo als het moet, dacht Michiel en hij lachte toen de baas keek van waar dat afschuwelijk geluid kwam.

— Het is het wiel! riep Michiel.

Rrrt, daar ging de draaier zoo ver links als maar mogelijk was.

Pie-hie-iep! Pie-hie-hie-iep!

Nijdig smeed baas Lorkens zijn werk neer.

— Houd op, jongen! Het is om een mensch krankzinnig te maken! zei hij toen hij naderbij kwam.

Ongelukkig genoeg wist de man niets van Michiels uitvinding af.

— Haal den smeerpot, Michiel! gebod hij.

— Ja, baas! Staat hij in het kabelhok?

— Neen, achter die hennepalen! Gauw wat!

— Ja, baas!

— Ik geloof heilig dat de jongen me voor den gek houdt, mompelde Lorkens en hij begon ook eens te draaien doch daar de draaier links hing, maakte het ding nog een afschuwelijk geluid.

— Het is toch waar, bromde de man.

— Hij probeert eens! zei Michel, terwijl hij naar den smeerpot greep. Wacht maar, eer het avond is, moet hij weer gesmeerd worden!

— Zeg, moet ge den pot uit Oost-Indië halen? riep de baas.

— Neen, baas! Hier ben ik al!

— Zoo! En waar ergens piept dat ding nu toch zoo?

— Ik geloof van hier, baas! zei Michiel en wees een plekje aan waar niet te veel smeer was

— Er is haast een karrevracht smeer op! zei Lorkens. Draai nog eens?

Michiel haalde den draaier nu een weinig naar rechts, maar zoo dat geen mensch het zien kon en... Piep-pie-hiep!

— Wacht, ik zal er hier nog wat aan doen. Draai nu nog eens!

De smeerpot werd neergezet; baas Lorkens ging zijn werk weer opnemen en Michiel begon na den draaier heelemaal naar rechts gebracht te hebben, te draaien dat het een lust was.

Een uurtje daarna echter liet de kwâjongen het

wiel weer eens even piepen.

— Het begint alweer, baas! riep hij.

— Ja, ja, dat hoor ik wel! klonk het.

Weer ging het een oogenblik goed, doch niet langer dan Michiel verkoos, en eindelijk maakte het ding zulk een hevig geweld, dat Lorkens zijn werk voor goed neersmeet, naar het huisje kwam en zei:

— Daar moet de smid naar komen kijken. Ga hem halen!

Weg was Michiel.

Maar wie denkt dat hij den naasten weg ging heeft het heelemaal mis. Eerst moest hij eens aan de haven kijken. Toen hij daar kwam, hielp hij een bootje vastleggen, maakte een praatje met de twee matrozen, die er in zaten en ging eindelijk op zijn doode gemak naar den smid. Deze was evenwel niet thuis; maar de gezelschap zou het zeggen en de meester zou dadelijk komen.

Het liep wel een uur aan eer de man kwam, doch nauwelijks had hij het wiel bekeken of hij zei:

— Wel, er mankeert niemendal aan. Kan het ook aan den draaier haperen?

Michiel hoopte dat die « akelige vent » het niet vinden zou; maar dat viel hem bitter tegen.

— Welja, het ligt aan den draaier, zei de smid. Die is te veel naar links! Een klein gebrek gauw verholpen!

Met behulp van hamer, nijptang, vijl en een kran- stond de draaier nu vast en kon niet meer naar links of rechts. Meester Heisteck draaide eens en...

— Ga uw gang, hoor! Als het ding nu nog piept dan geef ik een pot bier.

Michiel draaide, deed zijn best om het toestel te laten piepen, maar jawel, hoor! Er was niets te vernemen.

— Ziezoo, alles in orde, sprak meester Heisteck en ging heen.

Onder al die bedrijven door was het evenwel avond geworden, en Michiel kon naar huis.

Of hij dien dag zijn kostje verdiend had? Wel, als ge dat aan Michiel gevraagd had, zou hij u gezegd hebben:

— Wel neen, maar laat me naar zee gaan, dan verdien ik den kost dubbel! Hier aan den wal is daar nu of nimmer denken aan. Ik wil naar zee!

II.

— Michiel, hei, Michiel! zoo riep den volgenden morgen de neger Jan Kompanjie, toen Michiel naar de touwbaan slenterde.

— Wat is er? vroeg Michiel korzelig.

— Gij gisteren middag gehad hebt voor de broekie, klets-klats! Klits-klets.

— Wilt ge er wel eens van zwijgen, sausneger!

— Gij schreeuwde moord en brand!

— Hoe weet ge dat?

— Ikke gehoord heb. Ikke buiten stond. Ikke alles hoorde!

— En aan wien hebt ge het verteld?

— Ikke verteld? Ikke verteld aan Jan!

— Aan welken Jan?

— Aan ikke Jan! Aan Jan Kompanjie!

— Gek van een jongen, vertelt ge dat aan u zelve?

— Ja. Ikke dacht: die meester toch wel gelijk heeft. Jan Kompanjie de wonderkind is. Ikke speel, gij speelt. Ikke niemendal krijg, gij krijg voor vier. Ikke dankbaar ben. Een wonderkind altijd dankbaar is.

— Gij, wonderkind! Ik had u graag de helft willen overdoen! Maar kijk eens; die daar boven zullen het er vandaag ook niet warm hebben, zei Michiel en hij wees naar den toren: Jan keek in de richting van Michiels vinger en zag boven op den toren, dicht bij de peer en op een steiger van ladders, twee werlieden staan.

— Die ver zien, zei Jan. Hoog, heel hoog, ver zien kan. Mijn land zien. In mijn land geen torens zijn. In mijn land bergen. Gij daar bovenop wordt een manneke, groot zoo als mijn duim. Gij dan zien kan het zee waarop ik gedreven heb op het plank tot ik bons, het hoofd stoot tegen die schippe.

— Ik zou daar ook wel eens willen werken, zei Michiel. Vooral nu, daar ik mijn wiel niet meer

kan laten piepen zooals gisteren.

— Gij gisteren piepte, gij kreeg voor de broekie toen.

Pats, zei Michiel, en gaf den negerknaap een draai om de ooren dat hij op den grond tuimelde.

— Gij mij slaat leelijk zeer! Waarom? vroeg Jan toen hij opgestaan was.

— Omdat gij alweer over dat pak slaag begint Ik wil niet hebben, dat ge daar zoo mee te koop loopt.

— Ik niet te koop loop, ik, met die pak slaag. Toch geen mensch koopen zou. Maar gij leeren slaan hebt van uw vader, geloof ik! Mijn oor nog zeer doet!

— Dat is wel goed, anders helpt het niet!

— Dat uw vader ook denkt, antwoordde Jan, doch maakte zich schielijk uit de voeten.

— En nu eens flink gedraaid en het verzuim van gisteren ingehaald, jongen! zei de baas Lorkens toen Michiel zoo traag mogelijk de touwbaan instapte.

— Ja baas zei hij droomerig en begon te draaien.

Het ging erg langzaam maar toch gestadig voort en het was elf uur eer Michiel het wist.

— Genoeg, Michiel! Houd maar op, riep baas Lorkens. Weet ge Sinjeur Pieter Jansz Seylmaecker wonen?

— Ja, baas! Hij is gisteren nog bij ons geweest.

— Bij u geweest! Wat moest hij daar doen?

— Hij kwam bier bestellen en deed meteen bij moeder een goed woordje om me naar zee te laten gaan.

— Zoo! zoudt ge dat inderdaad nu zoo graag willen, Michiel? Maar denkt ge dan jongen, dat ge het aan boord beter zult hebben dan hier, en dat ge daar ook zulke streken zult kunnen uithalen als gisteren hier in de baan?

— Ik streken, baas?

— Ja, gij! En houd u maar zoo onnoozel niet. Weet ge waarover ik gisteren avond, toen ik thuis was, gedacht heb? ik wed dat die kwâ jongen er een kunstje op geweten heeft om dat wiel zoo'n helsch leven te maken. En toen ik hier kwam vanmorgen dacht ik: kom ik moet dat boeltje eens even los maken, dat de smid vastgezet heeft. Ik deed het en zocht toen net zoo lang tot ik uw kunstje vond. Al maar een beetje meer links tot het op het laatst ging net als gisteren: Pie-hie-hie-hie-iep! Heb ik het niet goed geraden?

— Ja, baas. Ge hebt het kunstje ook gevonden!

— Zoo! Tegenspreken zou toch niet helpen ook. Maar zoudt ge nu denken, dat ge aan boord ook zulke streken kunt uithalen zonder dat ge gestraft zult worden? De kapiteins van de schepen

zijn niet zulke goedgezaken, als ik ben hoor! Aan boord is Keesje Knuttel heel gauw tot uw dienst!

— Wie is Keesje Knuttel, baas?

— Dat weet gij ook wel, deugniet! Ik behoef u niet te zeggen, dat Keesje Knuttel een dingetje van gedraaid touw is om iemand, die straf verdiend heeft een warm broekje te geven!

— Keesje Knuttel zeggen de zeelui nooit; ze kennen alleen maar een « endje dag ». Maar als gij nu denkt, dat ik het aan boord ook zoo zou maken als hier, dan zijt ge mis, baas!

— Och jongen, het kwaad doen zit er bij u zoo muurvast in, dat ge het niet meer laten kunt. Kwaad doen is uw opstaan en uw naar bed gaan.

— Hier aan den wal, baas, hier aan den wal!

— En waarom zal dat op zee niet zoo wezen, jongen?

— Omdat ik me daar niet zal vervelen zooals Lier!

— Nu het kan zijn. Maar bij wien wou Sinjeur Seylmaecker u aan boord hebben?

— Op een van de schepen van onze heeren, en dan zou hij maken, dat de « Barre Bruinvisch » mijn zeevader werd.

— Als hij dat kon gedaan krijgen, dan geloof ik ook dat ge op zee nog wat worden kunt. Wat hebt ge ook gedroomd dat ge geworden waart?

— Admiraal, baas!

— Ja, ja, admiraal! Maar komaan, hier zijn acht strengen paktouw en twintig knuttels bindgaren. Breng die bij Sinjeur Seylmaecker.

— En zal ik dan nog voor den middag terug baas?

— Och, dat zou toch maar voor een minuut of vijf zijn.. Neen, blijf maar weg! Maar vanmiddag op uw tijd, hoor!

— Ja, baas!

Michiel nam de strengen paktouw en de knuttels bindgaren aan en liep zoo hard hij kon heen. Baas Lorkens keek hem na en dacht:

— Hij heeft zeker weer wat in den zin, dat hij zoo hard loopt. 'k Zal vanmiddag eens vragen wat hij uitgevoerd heeft.

Sinjeur Seylmaecker woonde in de buurt van Michiels ouders, doch het was er verre af dat Michiel naar huis ging toen hij zijn boodschap gedaan had. Hij had een heel ander plan. Al zoo dikwijls had hij het voornemen gehad eens den Sint-Jacobstoren te beklimmen, doch het was er nog niet van gekomen.

En welk een schoone gelegenheid nu! Het moest dan nu maar eens gebeuren.

Het was juist groente-en botermarkt en vandaag nog al tamelijk vol. Maar voor Michiel was dat geen hinderpaal. Hij wipte over de manden met groenten; hij sprong over de boterkorven; kroop tusschen koopers en verkoopers door, zoo

handig als men het ooit gezien had. Wel liep hij hier een stomp, daar een stoot en wat verder een draai om de ooren op, maar daar gaf Michiel niet om. Hij zag dat de wijzer al over half twaalf wees. Te twaalf uur ging het werkvolk eten en dan zou de toren wel gesloten worden, dus geen tijd te verzuimen!

En Michiel de wenteltrap op naar boven tot bij den eersten omgang. Maar het werkvolk dan?

Wel dat stond ook op den eersten omgang; maar juist aan den anderen kant. Die mannen hadden hooren zeggen, dat het toch zoo'n vreese-lijk leven is, als ge bij het klokkenspel en de groote klok staat, als dat speelt en die slaat. Dat wilden ze toch wel eens hooren. Michel zag die twee mannen daar staan en, wip, bij den steiger op en naar boven tot de peer. Daar stonden de ladders.

— Nog hooger, nog hooger! zei hij en hijgde van genot.

Daar was hij boven op de peer! Wat een vergezicht! Hoe schoon!

Wat bruiste die zee! Wat rolden die golven met haar witte pluimen! Wat wiegelden de schepen in de Wielingen en in de Duurloo!

En daar ginder nog verder, nog veel verder, een paar driemasters, die naar de Oost gingen.

Kijk, daar was het land van Kadzand! Wat lag

dat nu dichter, veel dichter bij, dan als men op het hoofd stond!

En hoe gek, het scheen wel dat Middelburg zoo dicht bij lag, dat ge er op neerspringen kondt. Heel het eiland Walcheren lag daar voor hem uitgespreid. Och, och, hoe mooi! Hoe mooi!

Daar beneden hem sloeg het twaalf uur. De twee mannen stopten hun vingers in de ooren en vonden het een geweldig lawaai. Michiel daar 'boven evenwel, hoorde geen klokkenspel en geen klok. Hij zag maar. Zijn bruine oogen glommen als vuur. Vooral trok die groote, groote zee met hare rollende golven, dansende schepen en wiegelende tonnen of boeien zijn aandacht.

Nu eens beneden naar de markt gekeken.

— Wat drommel, waar is de markt nu? mompelt hij.

Eindelijk valt ze hem in 't oog; maar hoe gek! Ze ligt onder mijn voeten! Als hij naar beneden sprong kwam hij op de Roode brug terecht. En wat deden die boeren en boerinnen gek!

Kijk eens, wat een hoop volk stond daar te kijken! Ha, ha, dat niemelt als een emmer vol muizen! Maar stil, ze schreeuwden wat!

Michiel luisterde; hij kon het niet verstaan wat ze riepen. Hij stoorde er zich niet aan ook. Zij zouden zeker roepen: « Och, hemeltje val toch niet, lieve jongen! Hoe komt ge toch beneden? » Beneden komen? Wel, langs de ladders!

— Hé, hoe leelijk! Die werkmenschen hebben de ladders weggedaan, bromt hij. Zeker bang dat er wind zou komen en dat ze naar beneden zouden rollen. Nu, zoo'n ladder op uw knikkerbol en ge zijt er geweest, hoor!

Michiel zit een poosje stil en denkt na. Hij ziet niét eens wat er bij de menschen gebeurt, anders zou hij vast lachen. Zie, ze komen met dekens en lappen zeil om hem op te vangen. Ze houden hun hart vast. Ze sidderen en beven. Michiel houdt niet zijn hart maar de ijzeren stang vast en van sidderen en van beven weet hij niemen-dal.

Maar hij moet toch naar beneden!

Wacht, hij heeft nagels in de hakken van zijn schoenen. Hij zal de leien waarmee de peer gedekt is, stuk slaan en aan de spijkers, waaraan ze hangen, zal hij zich met de vingers en nagels vastklemmen.

— Hoezee! Een goed matroos is nooit verlegen, roept hij en begint den roekeloozen tocht naar beneden.

Hij wordt gelukkig volbracht en hij verdwijnt in den toren. En daar beneden uit het volk stijgt één geluid. één klank naar boven: « Goddank! »

Ze weten niet wie het is.

Ze loopen naar de torendeur met heele hoopen. Ze willen den waaghals zien.

— Op zij! Op zij!

Daar komt de burgemeester aan. Hij heeft er van gehoord, en is het werkvolk gaan roepen om den knaap te redden.

— Wie is het, burgemeester, wie is het?

— Och menschen zwijgt! Ik weet het niet. En hij is al in den toren en van de peer af, zegt ge?

— Ja, burgemeester! Hij zal zoo wel komen Daar is hij!

— 't Is Michiel! Ik zie het is Michiel schreeuwde Jan Kompanjie.

En waarlijk, het is Michiel, die ondeugende Michiel van Adriaan, den bierdrager en van Alida Jans. Hij loopt weg. Het volk gaat naar zijn huis, waar het zich in eene dichte menigte op elkander hoopt.

De straatjeugd speelt er natuurlijk de eerste viool bij.

— Wat zou er toch te doen zijn, moeder vraagt Alida, de oudste zuster van Michiel.

— Och, ik weet het niet, kind! Eet maar zegt moeder.

Men had zich maar aan tafel gezet en was op den gewonen tijd begonnen met eten. Op Michiel werd nooit gewacht, die kwam zoo dikwijls te laat.

— Maar wat zou er toch te doen zijn? zei Jan, de oudste broeder van Michiel. Hoor dat volk eens joelen en schreeuwen!

— Zie, daar kijkt die negerjongen door het

raam, riep Alida. En daar zijn Pieter en Geleyn Evertsen ook.

De zuster ging buiten.

De kinderen liepen de deur uit, doch het leed geen minuut of Alida vloog weer naar binnen en riep.

— Moeder, vader, Michiel heeft boven op den toren gezeten.

— O, hij is er af gevallen! riepen vader en moeder tegelijk.

— Neen, vader, zei nu weer een ander der kinderen, hij is heelhuids beneden gekomen.. Maar waar hij nu is weten we niet.

— Hij geklommen si op den toren, ja ! Hij geweest, heelemaal boven. Ik het gezien heb. En weg waren de ladders. Hij trapt stuk die lei en nog die lei en nog die lei en trapt weer stuk die lei en nog die lei, en klautert zoo naar beneden langs dat peer. Al die volk wit zag. Ik ook, wit, heelemaal wit en ik kou kreeg. Die burgemeester gekomen is met dat twee man om Michiel te halen. Maar Michiel gauw weg was. Wij dachten hij naar huis is. Wij liep een, twee, drie, vier, vijf, allemaal naar hier. Wij zien wilden hoe Michiel weer krijgen zou en dan wij vraag wilden : Niet slaan Michiel ! Michiel een jongen is, die heeft moed!.

Met alle aandacht hadden vader en moeder en de kinderen naar de wartaal van den neger ge-

luisterd, en juist wilde vader nog een en ander vragen toen daar buiten een oorverdoovend geschreeuw opsteeg :

— Daar is de belhamel ! Daar is Michiel !

Gedragen door zes jongens, waarbij nu ook Pieter en Geleyn Evertsen waren, die hem niet te huis vindende, hem elders gezocht en gevonden hadden, zoo naderde de dolle troep het huis van Michiel. Moeder Alida liep haar zoon te genoot.

— Jongens, dat is moeder Alida, de moeder van onzen Koning, riep Geleyn Evertsen. Toe een hoezee voor moeder Alida !

En daverend klonk het uit honderden monden : van grooten zoowel als van kleinen : « Hoezee ! Leve moeder Alida ! »

— Hoezee ! Leve mijn lieve, goede moeder ! riep Michiel.

Wip, daar stond hij, de vorst der straatjongens, op de schouders zijner makkers. Hij gooide zijn muts in de hoogte en terwijl de zoele westenwind langs zijne vuurroode wangen streek en zijn bruine haren deed golven, riep hij weer met stralende oogen : « Leve mijn goede, lieve moeder ! Hoezee ! Hoezee ! »

Daar was Michiel van de schouders der jongens en zijn moeder om den hals vallende, zei hij :

— En wees niet boos, moedertje ! Het was daar boven zoo mooi !

— O, jongen, jongen, u v vader ! Wat zal er

van u groeien? Kind, kind ge doet ons zooveel verdriet!

— En ik wilde wel eens weten of ik niet eens even aan het woord mag komen, zei vader Adriaan en hij kwam met de groote haardtang nader.

— Groote schavuit ik zal u koningen!
schreeuwde hij en daar ging de tang de hoogte in.

— Hei, niet slaan riep Geleyn Everts en hij hield geholpen door zijn broer den arm van vader Adriaan tegen.

De vader keek verwoed, gaf met de vrije hand eerst Geleyn en toen Pieter Evertsen een draai om de ooren

— Niet slaan! Niet slaan! riep het volk.

— Wat wilt gij lieden mij de wet komen stellen? riep de vader bleek van kwaadheid.

Eensklaps ging de menigte uit elkander om ruimte te maken en de heer Lampsens, eigenaar burgemeester en de heer Lampsens, eigenaar van veel schepen.

— Wel vader, houdt gij afrekening met den bengel? Dat is goed! zei de burgemeester.

— Niet slaan! Niet slaan! riep het volk in koor

— En als ik wil dat deze straatbengel, die de heele stad in opschudding brengt, die dag aan dag de menschen tot last is, die zijn grootste vermaak vindt in straatschenderij, gestraft zal worden,

wie zou dat dan beletten? vroeg de burgemeester.

— Wij, heer burgemeester! riepen enkelen..
't Leek wel opstand.

Daar drong zich een man door de menigte en stond vlak voor den burgemeester. Het was een zeeman, kort, maar breed geschouderd. Een groote knevelbaard bedekte bijna zijn geheel ge-laai, waar langs het blonde hoofdhaar zich krullend heenslingerde. De man geleeke wel een leeuw.

— Wie zijt ge, kerel? vroeg de burgemeester wat terugtredende.

De heer Lampsens knikte de zeeman vriendelijk toe.

— Ik ben de « Barre Bruinvisch! » sprak de man. Maar mijn naam is Cornelis Lievensz, om u te dienen, burgemeester. Ik ben bootsman op het schip « De Lijnbaan » van de heer Lampsens, en ook zeevader over zulke jongens.

— Dat is zoo, zei Lampsens tot den burgemeester. Hij is ferm, open en rond zeeman. Hij zal een verstandig woord spreken, daar kunt ge op aan!

— En wat wilt ge, vriend? vroeg de burgemeester.

— Ik wil dat die jongen niet geslagen wordt? Moeder Alida, die naderbij gekomen was, was den ruwen zeeman innig dankbaar.

— Die « Barre Bruinvisch » mijn baas is, zei Jan Kompanjie, de neger.

— Zwijg gij! snauwde de Bruinvisch en hij vervolgde .

— Burgemeester, ik was vanmorgen op de markt toen die kwâjongen daar op den toren klauterde. Ik zag alles, en ik dacht...

Eensklaps hield hij op, en, Michiel aanziende met een paar oogen waarvoor zelfs tijgers op den loop zouden gaan, zei hij:

— Als de wind naar binnen, maat! En kom me niet voor den boer aleer ik u roep!

Michiel verdween.

— Het is niet goed, als zoo'n bengel hoort, dat er toch nog wat goeds in hem steekt. Ik dacht bij me zelve toen ik dien jongen dat dolle waagstuk zag ondernemen. Daar zit wat in dien deugniet! Ja, ik had wel in mijn handen willen klappen en roepen. Ik weet niet of ge het gezien hebt, burgemeester, maar net zoo bedaard alsof ik de valreep afstapte, zoo bedaard klom hij naar beneden! Heel leuk sloeg hij met de hakken van zijn schoenen de leien stuk. Kerel, het was zoo'n kranig stuk. Om het kort te vertellen, ik sprak er aan den toren Sinjeur Seyhmaeckers en die vertelde me, dat Michiel naar zee wilde. En ik zou hem willen meenemen en een zeeman van hem maken, want een jongen, die durft wat Michiel op den toren deed, wordt aan boord, onder

goede leiding een ferme man. En ik durf het aan, hem mee te nemen.

— Nu Lievenz, dan zoudt ge Vlissingen van een plaag verlossen, zei de burgemeester.

— Ik zal met Lievenz bij zijn ouders gaan en mijn best doen, dat ze den jongen het zegat uitsturen, zei de heer Lampsens.

Michiel zat in een hoekje met Jan Kompagjie, wien hij vertelde wat hij daar boven op den toren zoo al gezien had.

Vader en moeder spraken met den heer Lampsens en Lievensz. En in het eerste schudde moeder Alida maar steeds het hoofd, doch langzamerhand, naarmate de « Barre Bruinvisch » meer aan het woord was, hield dat hoofdschudden op en eindelijk zei ze:

— Nu Lievenz, neem hem dan voor eene reis mede, en probeer wat ge van hem kunt maken!

Michiel sprong op, liep naar zijn moeder en kustte haar. Hierop ging hij naar zijn vader en zei:

— Vader, het kwaad is er uit!

— Dat kan ik zoo niet gelooven! Wel, jongen, kom me dat eens over een jaar drie-vier vertellen!

— Het is toch vast waar, vader! Het kwaad is er uit!

— Het zou goed voor u zijn, jongen, sprak Lievensz.

— Gij zult geen last van me hebben, bootzman! sprak Michiel en hij liep met Jan Kompanjie heen om baas Lorkens te vertellen, dat hij van de touwbaan afging om te varen.

Over een paar weken zou hij vertrekken.

III.

Het was nacht en in het huis van vader Adriaan was er rust. Alleen moeder lag wakker. Heel vroeg zou Michiel, haar zoon, naar zee vertrekken.

Daar sloeg de torenklok vier uren. Te vijf uur moest Michiel weg. Moeder stond op om hem te roepen, stil, heel stil, want allen sliepen.

Ook Michiel sliep. Moeder Alida boog zich over hem heen en fluisterde: « God zegene U, lief kind! » Ze kuste hem wakker.

— Goede beste moeder, zei Michiel zacht, en hij sloeg zijn armen om haar hals en weende.

— Nu, sta op, kind! Kleed u maar gauw aan. Ik zal uw boterhammen snijden.

Moeder ging naar beneden en vond vader en de oudsten ook al op.

— Wij eten samen, moeder! sprak vader

Adriaan. Het zal in een heelen tijd niet meer gebeuren.

— Het is uw tijd, Michiel, sprak vader.

Michiel stond op, liep naar boven om de kleintjes goeden dag te zeggen, omhelsde moeder, gaf den oudsten de hand en ging met vader, die zijn kist droeg naar de haven waar aan boord reeds alles in beweging was.

— De schoten! beval de kapitein.

Tien kanonschoten rolden langs het water, als een laatste groet aan allen, die men achterliet. Michiel boog zich over de verschansing, keek naar den hoogen Westdijk, wuifde met de zakdoek, naar hen die daar stonden en gebruikte hem daarna om zijn tranen af te drogen.

Het kwâ jongenshart was gebroken.

— Goede reis! God zij met u, mijn jongen, stamelde een vrouw op den Westdijk, toen ze het schip in de Wielingen verdwijnen zag.

Het was moeder Alida.

En in het volgend boekje vertellen we, wat Michiel Adriaans De Ruiter — zoo was zijn v lle naam — op de wijde zee werd.

EINDE.

BERICHT

In den laatsten tijd werden al onze boekjes
herdrukt. Vraag ze dus bij Uwen gewonen leve
rancier ofwel rechtstreeks aan den Uitgever
HANS-VAN DER MEULEN, te Contich

